VARSINAIS-SUOMEN KÄRÄJÄOIKEUS
EGENTLIGA FINLANDS TINGSRÄTT
Sairashuoneenkatu 2-4, PL 376
20101 Turku

puh. 02956 46200/ fax. 02956 46285
varsinais-suomi.ko@oikeus.fi

Lausunto

25.9.2018

Viite: Asiantuntijan nimeämis- ja lausuntopyyntö 14.9.2018

Asia: Asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä rikoslain 6 luvun 10 §:n ja yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta (HE 120/2018 vp)

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Pyydettynä lausuntona hallituksen esityksestä rikoslain 6 luvun 10 §:n ja yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta (HE 120/2018 vp) esitän kunnioittaen seuraavaa.

Yleistä

Esityksessä on monipuolisesti ja perusteellisesti arvioitu ehdollisen vankeusrangaistuksen tuomitsemiseen rikoksen 21 vuotta täyttäneenä tehneelle liittyviä näkökohtia.

Uudistuksen tavoitteissa painottuu toisaalta vahvasti yhteiskunnallinen näkemys ja intressi, toisaalta, joskin ehkä heikommin myös rikoksesta tuomitun intressi.

Aikuisten valvonnan säätäminen ehdollisen vankeuden oheisseuraamukseksi merkitsee tuomioistuimen lainkäyttötoiminnan kannalta sitä, että seuraamusten valintamahdollisuudet ehdollisen vankeuden, sen oheisseuraamusten ja jossain määrin ehdottoman vankeuden ja sen sijasta tuomittavien yhdyskuntapalvelun ja valvontarangaistuksen välillä lisääntyvät. Tätä voidaan pitää hyvänä kehityssuuntana.

Esityksessä on otettu huomioon lausuntokierroksella kahteen keskeiseen kohtaan, valvonnan soveltamiseen ensikertalaisiin sekä valvonnan ehtojen laiminlyönnistä koituviin seuraamuksiin, esitettyä kritiikkiä.

Esitys rikoslain 6 luvun 10 §:n muuttamisesta

Lainkohtaan esitetty lisäys, rikoksen 21 vuotta täyttäneenä tehneitä koskeva valvontamahdollisuus, on muotoiltu selkeästi ja soveltajan kannalta ymmärrettävästi. Lainkohdan yksityiskohtaiset perustelut on kirjoitettu selkeästi.

Sisällöllisesti voitaisiin mielestäni edelleenkin harkita rikoksen 21 vuotta täyttäneenä tehneen rikoksentekijän osalta valvontamahdollisuuden ulottamista alkamaan vähintään kuuden kuukauden mittaisesta ehdollisesta vankeusrangaistuksesta ehdotetun kahdeksan kuukauden sijasta, tapauksissa, joissa ehdollista vankeutta yksinään on pidettävä riittämättömänä rangaistuksena. Tällöin valvontamahdollisuuden käyttöala ehdollisen seuraamuksen yhteydessä olisi oheisseuraamuksena määrättävää yhdyskuntapalvelua laajempi.

Yhdyskuntapalvelun enimmäismäärän kasvattaminen oheisseuraamuksena on uudistuksen tavoitteet huomioon ottaen kannatettavaa.

Ehdotus yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

Ehdotetussa 62 §:ssä säädetään seuraamukseksi valvontaa koskevien määräysten törkeästä rikkomisesta valvonta-ajan pidentäminen tai valvonnan muuttaminen ehdottomaksi, 4 – 14 päivän mittaiseksi vankeudeksi.

Tällöin on mahdollista, että vuoden ja kolmen kuukauden mittainen ehdollisen vankeusrangaistuksen valvonta, jota ehkä ei ole päästy edes aloittamaan, tulee korvatuksi neljän päivän vankeudella. Mielestäni tältä osin tulisi harkita seuraamuksena valvonnan ehtojen törkeästä laiminlyönnistä ehdotetun mukaista ehdotonta vankeusrangaistus, jonka suorittamisen jälkeen valvonta jatkuu aikaisemman mukaisena.

Muuta

Uudistus aiheuttaa rikosseuraamuslaitokselle lisääntyviä tehtäviä sekä seuraamusselvitysten määrän lisääntymisen myötä että valvontojen toteuttamisen myötä.

Tämän johdosta ja myös seuraamusjärjestelmän uskottavuuden kannalta on välttämätöntä, että rikosseuraamuslaitokselle turvataan riittävät resurssit uudistuksen toteuttamiseksi.

Laamanni Martti Juntikka